

קול החינוך

יו"ל ע"י 'ועד הורים'
למסירת מידע
ומשלוח מסמכים

טלפקס: 03-691-5752
אימייל: 6915752@okmail.co.il

"עוז לתמורה" = תרומה לחולשה!

המהומה סביב נושא "עוז לתמורה" בסמינרים, האמור להכנס לתקופה בשנת הלימודים הבאה, אינו יורד מסדר היום.

ככל שעובר הזמן, הוויכוחים עולים וגואים. משרד החינוך מתעקש להטמיע את התכנית ורואה בה טריגר, הנותן 'עוז' ליתמורה' שהוא מחולל בחינוך החרדי, ומתברר שמאחורי אוירת ה"אדישות" שמנהלים מנסים לשר, מונחים סודות ואינטרסים לא כ"כ תמימים...

התמלוגים האמורים להכנס לקופת המוסד וההטבות הענקיות מסתכמים בהון תועפות, הן במזומן והן במהפכה של ממש בהתאמת מבנה המוסד לתכנית החדשה. שגם זה אמור לשנות את המאזן הכספי של המוסד ויושבי המנגנון לטובה...

מסתבר שאכן כן, ה"תרומה לחולשה" שהמנהלים מתעקשים ודוחפים להסכים עליו הוא ה"עוז לתמורה" שמשדד החינוך מבצע על גב החינוך החרדי במטרה לשנות את דור העתיד של הציבור החרדי.

ההתעלמות של המנהלים ממצוקת המורות הזועק לשמים, מעורר תהיות רבות עד כמה עמוק הקשר בין הון ושלטון...

אחרי שנקרא את מכתבה הזועק של אחת המורות (ראה עמוד 5), ניווכח שמדובר כאן בשערוריה מדרגה ראשונה, הן בפן הרוחני שיהפוך את האם היהודיה, זו שמשקיעה את מיטב כוחותיה לחנך את צאצאיה ולהעניק להם את החום והאהבה על מנת שיגדלו בבריאות הגוף והנפש, ויתעבדו לאילנא רברבא בתורה ויראת שמים, לעובדת "הייטק" חינוכי, שכל מעיינה וזמנה מתבזבז בשהייה ערטילאית בין כותלי הסמינר, וכמובן ההשלכה הקשה על הצאצאים הרבים, שיהפכו למעין "ילדי קיבוץ", הגדלים רוב ימיהם הצעירים שאז עיקר עיצוב אישיותם, בין כותלי מעונות יבשים וקרים. והן מהפך הגשמי, שאחרי בדיקה מעמיקה מתברר, שרוב המורות לא ירוויחו מכך מאומה, כי אם אף להיפך.

כעת, כשהתוכנית עדיין לפנינו, על המורות-אמהות לעמוד על שלהן, ובס"ד יעלה מבוקשם בידם.

ויאבדו כלי מלחמה

עם סילוקו של הגאון האדיר ציס"ע שומר משמרת הקודש
רבי מאיר הלוי סאלאווייציק זצוק"ל

ראש ישיבת בריסק

דבריו הקדושים החוצבים להבות אש המועתקים להלן, נאמרו בביתו בפני רבנים ועסקנים שנרתמו לסייע לאחד המוסדות העצמאיים.

כל תיבה בדבריו הנחרצים והברורים, מעידים על עומק האחריות שחש נוכח השתלטות השלטון על החינוך התורני בארץ ישראל.

דבריו הקדושים שיצאו מלב טהור הבורע בקנאת אש קודש, יש בהם כדי לחזק את ההורים היקרים המתאמצים להציל את חינוך צאצאיהם, לתת להם עוז ותעצומות קודש ללכת בדרכי ישרים, כאשר כל הון דעלמא שווה כדי שיגדלו לפרי קודש הילולים לשם ולתפארת בישראל.

זכותו הגדולה תעמוד למשפחתו הכבודה ולתלמידיו החשובים ולכל בית ישראל להיוושע מהרה בתשועת עולמים.

הלב כואב ודואב עם החלל שנפער בעלותו לשמי רום, האי גאון וצדיק יסוד עולם שהעמיד תלמידים הגונים למעלה מיובל שנים בקדושה ובטהרה ומתוך דבקות מוחלטת בתורת אמת, כפי שקיבל מאבותיו הקדושים רבותינו גדולי הדור שלשמם ולזכרם תאוות כל נפש.

בכל דבר שעמד על הפרק היה תובע נאמנות מוחלטת לדרישת התורה הקדושה כפי שקיבל ממסורת אבותיו ורבותיו. גם בענין חינוך הבנים והבנות זעק והתריע שוב ושוב על הפרצות בחינוך החרדי, ובפרט כשהחלו דרישות תוכנית הליבה של משרד החינוך, ולא נח ולא שקט וביקש והתחנן והזהיר כתורן על ראש ההר וכנס על הגבעה, את בת קול היוצאת מהר חורב ואומרת "אוי להם לבריות מעלבונה של תורה".

"זאתם חיזקו ואל ירפו ידיכם"

דברים שנשא הגאון האדיר זצוק"ל בפני רבנים ועסקנים לפני כעשור שנים

בענין תלמודי תורה שלא יעמדו תחת השפעות זרות, אאמו"ר זצ"ל כותב על כך שמי שישתוק ולא יפעל בענין זה "אם החרש נחריש בעת הזאת אין ספק כי נתחרט בעתיד הקרוב, והכל כאפס לגבי ענין זה, שהוא סוף השמדת התורה, והחובה להתפנות מכל הענינים ולעסוק אך בענין זה, שלא לתת למשחית לבוא אל תוך ד' אמות של הלכה, בלא שום ויתור כלל".

ובמכתב אחר הוא כותב על ענין זה "שיזהו עיקר העיקרים שכל היהדות תלויה בה, שישאר בנו איזה שריד מהבתים שמגדלים בהם תורה". דהיינו שאם לא יהיו תלמודי תורה בלי לימודי חול ובלי דעה והשפעה מהחפשים, אזי לא יהיה שריד לבתים

איך נוכל לחשות?!

דברים נפלאים ממרן החפץ חיים זיע"א
על חובתינו בשעה זו

"...והנה השם יתברך שהוא מלך העולם, מכנים אנו אותו בתפלתנו בשם אב, וכדכתיב "הלא הוא אביך קנך", ואם כן איך נוכל לחשות כאשר בעונותינו הרבים נתחלל כבודו יתברך מיום אל יום, על ידי הפרת תורתו ומצותיו, הלא אלו היו פוגעין לאדם בכבוד אביו בפניו או אפילו רק בכבוד אחד מבניו, הלא לא היה מחשה ולפידים ייצאו מפיו על האיש המבוזהו, ואיך נוכל לחשות בבזיון אדון הכל יתברך מלך עולמים, אשר יצר נשמותינו והוא אבינו מעולם ועד עולם, וכדכתיב "אם אב אני איה כבודי" וגו'.

ואני ידעתי כי יחשוב האדם, מה אני אוכל לעשות בזה. האם עוז בידי למחות לאלו מפירי הדת, הלא בודאי לא ישמעו לי כי הם פושעים ומורדים. אכן באמת אין זו תשובה כלל שגם אנו אין כוונתנו לרפא אלו המתים שכבר מתו ואין בהם לחלוחית של אמונה בתורה, כי עכ"פ צריכין אנו לחזק את נפשות הנשאים החלושים שגם הם לא יחלו על ידי הסתת של מפירי הדת.

וזמנינו דומה לעת אשר שלט ר"ל מחלת חליר"ע בעולם, שהרפואה היא לשפשף את הגוף בכח, לעורר את כח החיים אשר בקרבו, ויחזור על יד זה לבריאותו. והנה את מי עושין לו זו הרפואה, מי שיש בפנימיותו עדיין קצת כח החום, אבל מי שנתקרר לגמרי מסתלקין תיכף ממנו והוא הולך לבית עולמו.

כך הוא הענין הזה בעוה"ר שולטת כעת רוח המינות והכפירה בעולם, ומי ששאב בתוכו את רוח הרע הזה, לא יועילוהו כל תרופה, ועליו אמר שלמה המלך ע"ה "כל באיה לא ישוּבוּ", ואל מי יהיו עסקינו, למי שלא שאב עדיין בתוכו רוח הרע הזו, כי גם אותו צריך לחזק את נפשו הנדכאה מן האויר הרע, וכמאמר הרופאים הגדולים שבעת שהמגפה ר"ל גוברת בעולם, כל בני אדם חלושין מן האויר המקולקל וצריכין חיזוק".

חומת הדת, מאמר א'

תורה יכולה לצאת רק מכמו תלמודי התורה הישנים כמו שהיה מדורי דורות בירושלים. ועכשיו כל מה שפעלו בשעתו עומד היום בסכנה... שהמצב הוא שכל בתי החינוך לבנים ולבנות מקבלים עליהם את ה"ליבה" שהוא חומר משחית, כמו שזקיני הגר"ח זצ"ל כותב במכתב: "מעט מן ההשכלה החפשית הוא חומר משחית וכבר... לראות את הרקב שנהיה בלבות בני הנעורים, ולא מצאנו מפלט כי אם במקומות לימוד שאין בהם תערובת השכלה כלל".

ועתה, באים עסקנים הקרובים אל החפשים, והם המתווכים בין הצדדים... ועכשיו הם מומשיכים לקבור ח"ו את כל תלמודי התורה, ועושים שייהפכו כולם לבתי ספר במלוא מובן המילה, הכל עומד בסכנה גדולה, רצונם לעשות זרם "ממלכתי חרדי", זאת אומרת שלא יהיה קיום לתלמודי תורה מבחוץ, אלא הכל יכנס תחת זרם "ממלכתי חרדי", ויש להם כל מיני שמות בדויים שהם מסתתרים מאחוריהם כדי שיהיה מסוה שעי"ז יוכלו להחריב את הכל!

המצב הוא ממש "באו מים עד נפש", וכל אחד מחויב לעשות כל שבידו, ולדעתי צריך לעשות על צרה זו יום תפילה עולמי כמו שעושים על שאר צרות, שהקב"ה יצילנו מהצרה הזאת, שלא נבוא ח"ו לידי ביטול תלמודי התורה. איני יכול לתאר לעצמי שיהיה עולם בלי זה, וכל מי שיש לו יד להוציא לפועל ענין זה להחריב את תלמודי התורה, עליו להבין שמרה תהיה אחריתו, והשותפים בזה יימנו בכלל מחטיאי הרבים שנידונים בגיהנם לדורי דורות, וזה נוגע לכל קיום העולם, כמו דאיתא בגמ' (שבת קיט:): "אל תגעו במשיחי אלו תינוקות של בית רבן - אמר ר"ל משום רבי יהודה נשיאה אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל פיהם של תינוקות של בית רבן, א"ל רב פפא לאביי דידי ודידך מאי (הרי אין לנו כלל השגה בלימוד התורה שלהם בקדושה וטהרה), א"ל אינו דומה הבל שיש בו חטא להבל שאין בו חטא".

ואיך באים עתה אנשים קטנים (קליינע מענטשאלאך) בכזו קלות ראש! כמה עזות מצח יש בזה, שלוקחים על גבם לומר דעות בענינים כאלו! זה יתכן רק בעקבתא דמשיחא שחוצפא יסגי, וכמו שהעולם מפרש שאם אדם ירצה להתגדל, הדרך לכך תהיה ע"י חוצפה. החוצפה תגדיל את האנשים, לא תורה ומעשים טובים.

באים אנשים ומתערבים בדבר שגדולי ישראל מסרו נפשם על זה, שיהיו "ריינע" תלמודי תורה, בלי שום שלטון זר, והשפעות זרות, בלימודי חול, לאו דוקא לימודים חפשים אלא לימודי חול פשוטים. זהו "תלמוד תורה", כפי שתיקן רבי יהושע בן גמלא שיהיו מלמדי תינוקות בכל עיר ועיר, ואת זה רוצים עתה להחריב!

ואני חוזר ואומר כי באו מים עד נפש, וצריך רחמים גדולים שחלילה הגזירות לא יצאו לפועל, ויתבטלו, ובגמ' שמדא עביד דבטיל, והקב"ה יחונן אתכם בעצה נכונה ובדרך ישרה איך לעשות פעולות טובות להציל את הכלל ישראל מכל מיני גזירות רעות, וכמו שכתוב בדברי הימים (ב' ט"ו ג') "וימים רבים לישראל ללא אלקי אמת וללא כהן מורה וללא תורה", וזהו המצב בדורנו, כמ"ש במגילה (יד). "נבואה שנצרכה לדורות נכתבה", ועל הדור שלנו נאמרה נבואה זו. ודבר זה עלול להביא לידי יאוש לחשוב שבלא"ה אין מה לפעול, ולזה מסיים הפסוק "ואתם חזקו ואל ירפו ידיכם", גם במצב כזה אפשר להציל "כי יש שכר לפעולתכם", וזה יתקיים גם בדורנו.

ויה"ר שנוכה לשמוע בשורות טובות וביטול גזירות רעות וביאת גואל צדק במהרה בימינו.

"כי ראתה גוים באו מקדשה, אשר ציוית, לא יבואו בקהל לך".

אודות חוברות ההשכלה - "תורת חיים"

להיות שמור יותר מכל מתקן צבאי סודי, מאובטח, סגור הרמטי. גם במקום הזה נכנס מטוס, ולא רק מטוס אחד, אלא מאות ואלפים. לא באופן חד פעמי, אלא באופן קבוע ורשמי. והמטוסים האלה כבר נחתו, והאנשים כבר יצאו. הם כבר כבשו את הכל, והם עושים בו כבתוך שלהם. הם מסתובבים, נכנסים, חודרים, ואין פוצה פה ומצפצף.

* * *

לפני כמה חודשים, קבוצת הורים מזועזעים יצאה למאבק כנגד חוברות לימוד "תורת חיים". חומר לימוד זה הוכנס לחומר הלימודים בשורה ארוכה של תלמודי תורה מהנחשבים ביותר. מדובר במוסדות לימוד בהם לומדים ציבור אברכים מה"עידית שבעידית", סלתה ושמנה של עולם התורה. לא איזה בית ספר נידח בפריפריה, לא "מוסדות קירוב", אלא ה"טופ שבטופ". החוברות "תורת חיים" ביסודם הינם חומר ללימוד מדעים ברמה גבוהה לתלמודי התורה. הילדים לומדים את עצם ה"שיטה המדעית". הם לומדים בעצם "להיות חוקרים", רח"ל. להבין את "דרך הלימוד" של המחקר האווילי של אומות העולם, לערוך ניסויים מטופשים, על בלונים וכוסות מים, ולבזבז את זמנם היקר על דברי הבל, וכל זאת מתוך ארשת יוקרה וחשיבות.

המסתורין. שום אזעקת אימים לא פרצה, שום מטוס לא הוזנק, כל הנוגעים בדבר ישבו על כורסותיהם בבטחה, ועסקו ככל הנראה בטיפול מסיבי בבעיות האמיתיות הרובצות לפתחם - כמות הסוכר בקפה, הורדת החום במזגן, ורק השלומיאליות של אותו טייס מסתורי מנעה ממנו להוריד על האליל המפלצתי כמה טילי אויר-קרקע ולהשמידו מעל פני האדמה.

* * *

ישנו מקום אחד בעולם שאמור

**שום אזעקת אימים לא פרצה,
שום מטוס לא הוזנק, כל
הנוגעים בדבר ישבו על
כורסותיהם בבטחה, ועסקו
ככל הנראה בטיפול מסיבי
בבעיות האמיתיות הרובצות
לפתחם - כמות הסוכר בקפה,
הורדת החום במזגן, ורק
השלומיאליות של אותו טייס
מסתורי מנעה ממנו להוריד על
האליל המפלצתי כמה טילי
אוייר-קרקע ולהשמידו מעל פני
האדמה.**

לפני כמה שבועות, כלי התקשורת במדינה סערו וגעשו. האלילות הצבאית הכוחנית עמדה נבוכה ועלוכה ברגע קטן של אומללות. על פי הדיווחים המוזרים שהחלו לדלוף לכלי התקשורת, התרחש אירוע משונה ובלתי נעים בעליל, שהעמיד באור מביך את המתרחש בצבא הישראלי היומרני והגאה המרבה לדבר גבוהה גבוהה.

היה זה באזור דרום הארץ, באיזור הכור הגרעיני בדימונה, איזור הנחשב לאזור שמור וסודי, מהשמורים ביותר בעולם כולו, כך לפחות על פי התדמית הציבורית של הישראלי הפשוט מהרחוב, שחונך על ברכי ההערצה הכוחנית האוילית והילדותית ל"גיבורי ישראל" מהצבא, ה"עומדים על משמר ארצנו".

על פי הדיווחים, ביום בהיר אחד צץ לו כלי טייס בלתי מזוהה, שהגיח לו מאחת ממדינות האיזור, והחל לחוג להנאתו באזור הרגיש והאסור לטיסה. הוא הסתובב פה ושם, יצא החוצה, ושוב חזר, וכך המשיך לשוטט לו שעה ארוכה באין מפריע, מתענג לו להנאתו מהנוף המדברי הנשקף במלוא העין, בחן שוב ושוב את המבנה המרשים של אחד מאלילי הציונות הניצב לו שם בלב המדבר, עד שלבסוף שב על עקבותיו כלעומת שבה, ונעלם בתהום

הנקודה הבעייתית באותם אנשים הייתה, שהם נתפסו בכל נושא לצד היותר חיצוני שלו. במקום גמרא - למדו דקדוק, נתנו הערכה לערבוב של חכמות חיצוניות עם דברים שבקדושה, הגדירו מושגים מהתורה בשפת חולין זרה, ומעל הכל - קידשו ויצרו הילה של כבוד והערכה סביב השכלה כללית. ואת כל זה הם עשו בצורה הרבה יותר עדינה ומאופקת מאשר בספר משכילי זה. וספר זה נלמד עד לעצם היום הזה לתינוקות של בית רבן, מבתי אברכים מהשורה הראשונה.

והשאלה הגדולה - "איך?" איך הצליחו לחדור? איך אף אחד לא ניסה לעמוד על המשמר, אין מנהל, אין מפקח, אין מלמדים יראי אלוקים שיקומו וימחו, האמנם? היתכן? ובכלל, איך עובדת הפרוצדורה, האם כל אחד יכול לבוא לחיידר עם רעיונות משונים ולהתקבל בזרועות פתוחות? נתאר לעצמנו שאנחנו מפקידים כסף באיזה מקום, ומתברר לנו שהכסף פשוט מונח על השולחן בחצר, וכל הרוצה ליטול יבוא ויטול. אין אפילו גדר פשוטה מעץ. כלום. פשוט מונח ברשות הרבים, לתועלת הציבור.

הדברים קשים, לא נעימים, בלתי נתפסים, קשים לעיכול. אולם הם נמצאים וקיימים, נרצה - או לא נרצה. החומר מונח לפני על השולחן, זה לא יאומן, אבל זה כאן. כמובן שקראתי רק חלק קטן מהחומר, בבחינת "יותר ממה שקריתי לפניכם כתוב כאן", אשר לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא.

הבו עצה הלום!!!

יש פה ממש "נפקא מינה לדינא". הלכה למעשה, לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא... זה לא לימודי "מבנה האטום", לא מדובר פה על פרוטונים ואלקטרונים, מימן חמצן ודו תחמוצת הפחמן, חלילה וחס! זה 'חבורה' עמוקה ב'קדשים', בענין "ציפוי אלקטרוליטי למזבח הזהב". אשרינו שזכינו! אפשר דרא! מתכוננים לביאת המשיח! ההכנות האחרונות ממש, עוסקים בפרטים הטכניים, ציפוי אלקטרוליטי...

התערובת הנוראה של קודש וחול, עשיית הליצנות והקרירות מכל הקדוש והיקר, כל ילד חרדי מבין שזו היא ההשכלה הברלינאית במיטבה. במלוא עוצמתה וחרפותה.

הספרים שנכתבו בדור הראשון והשני של המשכילים לא התקרבו בכי הוא זה למשכיליות שנוטפת מחומר לימודים זה. גם המשכילים הראשונים לא העזו לכתוב דברי אפיקורסות.

עכשיו התבהרו קצת העניינים,

יש פה ממש "נפקא מינה לדינא". הלכה למעשה, לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא... זה לא לימודי "מבנה האטום", לא מדובר פה על פרוטונים ואלקטרונים, מימן חמצן ודו תחמוצת הפחמן, חלילה וחס! זה 'חבורה' עמוקה ב'קדשים', בענין "ציפוי אלקטרוליטי למזבח הזהב".

המטרה של החוברות הינה להנחיל לבני הנוער את "צורת החשיבה המדעית", ולתקוע בלבם הרך את ההערצה וההערכה ל"מדענים הדגולים" העוסקים בעניינים העומדים ברומו של עולם, במחקר ארוך ומעמיק על זנב הלטאה או השפעתו של הירח על זקן התיש.

מדובר בסכנה קיומית ונוראה מאין כמוה, וכל זאת נעשה לא בבית ספר של החינוך העצמאי בפריפריה (שגם שם נלחמו רבותינו זיע"א שהחינוך יהיה על טהרת הקודש, ולשם כך בלבד הוקם החינוך העצמאי, במקום "הזרם הרביעי", שהיה גדול ממנו בהרבה), אלא בתוכינו ממש, בציבור האיכותי והחזק ביותר.

החוברות עוסקות בכל מיני שטויות והבלים, כמו למשל - כמות הפרוטונים והאלקטרונים באטומים של כלור ונתרן, פירוק מולקולות, כל מיני ידיעות חשובות ונחוצות עד מאד, שבלעדיהם לא יוכלו החניכים למצוא את ידיהם ורגליהם בעולם המעשה.

איך תוכלו לבנות בית יהודי, ולגדל את בניכם לתורה ויראת שמים, אם לא תדעו בעל פה את כמות הפרוטונים שמשחרר אטום הכלור בתהליך התמיסה, במתקן המיוחד שהכנתם עם החברים בשעות אחר הצהרים? ואחרי פרק שלם, שבו עוסקים הילדים בניסוי ארוך ומורכב, מופיעה שאלת המחץ:

"לכשיבנה בית המקדש במהרה בימינו, וצריך יהיה לצפות בזהב או נחושת כלים בבית המקדש, האם אפשר יהיה לבצע ציפוי אלקטרוליטי?"

ובכן, עכשיו התבהרו קצת העניינים,

זעקתה של מורה נוכח החלת תוכנית "עוז לתמורה" לקראת שנת הלימודים הבאה

התוכנית פוגעת במבנה הבית החרדי ולהעדרותה של "עקרת הבית - אם הבנים" והופכת את הילדים למעין "ילדי קיבוץ"

שכר ערך שעה - יורד
הואיל ומחייבים את המורה לעבוד שעות נוספות [ביחסיות לשעות שקיימות לו בפועל] מורידים בהקבלה את ערך השעה של ההוראה כפי שהוא כיום.
כך שגם אם לכאורה יש תוספת קטנה במשכורת הרי שביחסיות לשעות שמוסיפים אין פרופורציה בכלל!! כי השכר של השעות הקיימות יורד.
אמנם יש מיעוט קטן שיהנה מתוספת [שוב, ללא יחסיות לשעות שהוסיף...] אבל רוב המורות יוצאות נפסדות גם מבחינה כלכלית מתכנית זו.

מורות אשר עובדות היום יותר ממשרה מלאה [יותר מ-24 שעות] יורדות ל-24 שעות [ב"עוז לתמורה" א"א לעבוד מעל 100% משרה]. ובשטח יעבדו הרבה יותר ממה שעובדות עכשיו כי משרה מלאה פירושה 40!! שעות בשטח וערך השעה יורד, כלומר תקבלנה פחות ותעבודנה יותר.
מורות שעובדות היום משרה מלאה [24 שעות] או פחות, מוסיפות שעות והשכר לא עולה בהקבלה כי ערך השעה המקורית יורד.

רק לשם הבהרת הדברים דוגמה אמתית מהשטח: מורה שהייתה השנה במסגרת "עוז לתמורה" [השנה זו הייתה תכנית רשות] והיו לה תמיד 16 שעות בשטח [רוב משרה]. במסגרת "עוז לתמורה" נוספו לה עוד 9 שעות [ס"ה: נכחה בשטח 25 שעות] נוספו לה במשכורת רק 1000 ₪. כלומר 28 ש"ח לשעה!! [1000 לחלק ל-9 שעות שהוסיפה לחלק ל-4 שבועות בחודש שווה כ-28 ש"ח] בעד סכום כזה יכולה להיות גם קופאית.

בשביל להוסיף שכר כה נמוך יכלה כל מורה שרוצה בתוספת, להוסיף לעצמה שיעורים פרטיים וכדו'.
ולכן בחדרי המורות, מורות בוכות

מועתק בזה מכתב שנשלח לרבנים ואישי חינוך, כמעט ללא שינוי, למרות שברובו עוסק בפן הכלכלי, שאמנם גם הוא חשוב וצודק, אך כמובן שעיקר הזעקה צריכה להתמקד על הרס הבית היהודי, שיגרם עקב החלת התוכנית (אגב בגליונות הקודמים קיימת התייחסות לנושא מספר פעמים).

2:00] מורה זו תעבוד מעכשיו 40 שעות!! בשבוע, כלומר 5 ימים מלאים מהשעה 8:00 עד כמעט 4:00 אחה"צ, כמו כל עובדות ההייטק והמשרד.

כלומר האמא לא תוכל לשלוח את הילדים בבוקר [כי בשעה 8:00 בבוקר, היא כבר צריכה להיות במקום עבודתה] ולא תהיה בכלל בשעת צהריים בבית באף יום בשבוע!!

יש לציין כי ציבור העובדות שבחר ללכת להוראה עשה זאת בראש ובראשונה כדי לעבוד פחות ולשהות בבית יותר זמן עם הילדים ולא לשולחם למעונות כל השבוע כפי שמצריכה תכנית זו. והנה באמצעות תכנית זו גם המורה החרדית מצטרפת לנשים ה"קרייריסטיות" רח"ל.

וגם מורה שעבדה בחלק מן הימים עד שעה מאוחרת, זה היה רק חלק מן הימים.
יש לציין כי המסיימת את עבודתה בשעה 4:00 אחה"צ, לא תגיע לביתה לפני השעה 5:00 בערך. ומתי תשהה האם היהודייה עם ילדיה?

3. אחת ממעלות ההוראה בתיכון היה השחרור המוקדם בחלק גדול מן השנה.
מורות שוחררו כאשר התלמידות שלהן יצאו לטיול, שוחררו בזמני המבחנים, בזמני פעילויות ועוד.

תכנית זו מחייבת את המורות להיות בשטח באופן קבע גם בזמן שהתלמידות לא בביה"ס.

והנוכחות תיבדק ע"י החתמת כרטיס בכניסה וביציאה וע"י אכיפה של פקחים מקבלנים חיצוניים!! המועסקים ע"י משרד החינוך. כלומר מבטלים לגמרי את אחת המעלות הרציניות של ההוראה - אופציית השחרורים למורים!!

בס"ד, אדר א' תשע"ו
לכבוד הרבנים החשובים,
גזירה נוראה מרחפת על ציבור גדול מהאמהות היהודיות

אני כותבת את המכתב בדמע ובצער לאחר בירור מקיף שעשיתי לעומק בנושא המפורט להלן.

בשנת הלימודים הבאה תשע"ז אמורה להיכנס תוכנית "עוז לתמורה" לכלל התיכונים בארץ. [חרדיים וחילוניים] בשנה זו [תשע"ז] התכנית הופכת להיות תוכנית חובה. [בשנתיים האחרונות התכנית הייתה תכנית רשות].

תכנית זו מוצגת כביכול כתכנית "לטובת המורים" אשר יקבלו "תוספת שעות" למשרה, יעבדו יותר ויקבלו יותר. אך במבט מקיף על תכנית זו יש כאן הרעת תנאים נוראית לצוות המורות וניסיון של "חילון" הבית היהודי השמור.
ואפרט את הדברים:

1. כדי להיות בתוכנית, מורה חייבת סף מינימום של תואר ראשון BA, יש לציין כי בית יעקב נלחם כל השנים נגד התארים והנה כאן בהסכמת המנהלים יכניסו את התכנית לסמינרים, ויכריחו את כל המורות לצאת ללמוד לתואר. בית ספר לא יוכל להעסיק מורות שאין להן תואר ראשון.

2. כל מורה בהתאם להיקף משרתה חייבת להוסיף עוד שעות לעבודתה. אם לא מוסיפה ונשארת במס' השעות שהיו לה, המשכורת שלה יורדת בצורה רצינית לדוגמה, מורה שעבדה עד היום במשרה מלאה כלומר 24 שעות [של 45 דק'] עבדה כ-6 שעות ביום, כפול 4 ימים [2 ימים חופשיים בשבוע, ושאר הימים עד השעה

ומוסיפה בשכר וכו'. אם מדובר כאן בכזאת תוספת משתלמת, מדוע עדיין אינן מעדכנים את המורות? מתנות לא מחביאים...

עובדה, כל זמן שהתכנית היתה "תכנית רשות", אף אחת לא חתמה, ולכן כמעט לא היתה קיימת באף סמינר חרדי.

כך שאיך חלק מהמנהלים טוענים כעת כי מורותיהן מאוד חפצות בתכנית זו? כשבשנה קודמת הן לא הסכימו לחתום לקבל את התכנית.

מיותר לציין שבתנאים אלו כוח ההוראה ירד, החזקות בתחום תחפשנה בליט ברירה אפיק פרנסה אחר, כי אם עובדים כ"כ הרבה שעות ואין את ההטבות של ההוראה כמו פחות שעות, שחרורים וחופשים בטוילים וכדו'. לפחות תעבודנה את השעות הללו בהייטק שם העבודה לא שוחקת כ"כ והשכר גבוה הרבה יותר.

ומה תהיה רמתן של מורות הדרך של הדור הבא?

יש לציין כי עדיין לא פורטו כאן כל חסרונות התכנית, ואני מקווה שהבהרתי מספיק, כמה היא מזיקה למבנה הבית היהודי.

ודבר פשוט הוא שלא "קונים דירה" מקבלן בהבטחה ש"יהיה בסדר", ואם מנהל מבטיח הקלות בקשר לתכנית הן צריכות להיות חתומות על ידו, ושאר המנהלים המעסיקים את המורות החרדיות כדי שבשעת פקודה יהי למי לפנות...

אנא, יש זמן מועט לפני ביצוע הגזירה בשטח, ואני באה בדמע בשם מורות מכל הארץ, להתחנן לעשות כל מה שאפשר לביטול הגזירה הנוראה או לשנותה למבנה המתאים לבית יהודי שנוכל להמשיך לשהות עם ילדינו.

ודבר נוסף מפליא ומקומם שיש שתיקה רועמת של העיתונות החרדית אין אף פרסום בנושא, ושמענו מתוך המערכת שיש הוראה גורפת "מגבוה" שלא להכניס אף פרסום בעניין כדי להשתיק את העניין, לא לעורר מורות ובעלי השפעה עד שהכל יאושר והתכנית תתבצע (שכר המנהלים כפי שמופיע בלשון החוק הם יזכו ל"תוספת מעבר לרפורמה" בשיעור של 50% ותוספת "עוז לתמורה מנהלים" בשיעור 30%).

גדולי התורה של אגו", שאיתו דיברו מורות שהופנו אליו ע"י הרב אוסטרליץ, אמר כי במועצת החסידית לא היה אף צד שהביע נגד, ולכן המועצת החסידית לא התנגדה לתכנית. וכי איך יהיה צד שיביע נגד אם רק המנהלים הביעו את דעתם? **[ואם באו לשם מורות הן היו בשליחות המנהלים שבחרו אותן]. את כלל המורות בארץ לא נתנו המנהלים להשמיע את קולן, על אף שהם אמורים לדעת כי המורות אינן רוצות בתכנית.**

חלק ממנהלי המוסדות הציגו תכנית עם נתונים לא מלאים, תמונה מעוותת או שאינם מודעים מספיק לתכנית, כאילו המורות מרויחות מתכנית זו ומקבלות עוד שעות. כמו:

מנהל מוסד שהבטיח כי אצלו יגמרו בשעה 2:00 בצהרים, זה לא נכון ולא אפשרי מבחינת משרד החינוך!! התכנית היא של 8 שעות [כל שעה של 45 דקות] לא כולל הפסקות!! יש בסך הכל 50 דקות הפסקה ביום שלם [בחלוקה של 20 דק'. 10 דק' וכו'] כך שאם המוסד מתחיל בשעה 8:30 בבוקר, מורה במשרה מלאה חייבת לשהות בשטח כל יום 7 שעות עד השעה 3:30!! וכאמור, יש אכיפת נוכחות על השהות.

יש לציין כי במצב הנוכחי, מורה שאינה מעוניינת להיכנס לתכנית תכתוב מכתב ל"ועדת חריגים" של משרד החינוך, ואם זה יאושר לה השכר שלה יוקפא ללא עלייה של דרגה וותק, לא תוכל לקבל חינוך בתיכון וכן לא כל תפקיד ריכוזי ומן הסתם בהמשך הזמן גם יובהר לה מהמערכת כי אינה מספיק רצויה כי אין עליה תקצוב כמו שאר המורות...

אם התכנית טובה כפי שטוענים מנהלי סמינרים מסויימים, מדוע אינם מגלים על כך למורותיהן? על מתנות שמחלקים, מנהלים אמורים לעדכן...

סמינרים רבים שומרים על "שתיקה רועמת" ומורותיהן כלל אינן יודעות עדיין באילו תנאים הן אמורות לעבוד בשנה הבאה, ולכן לא יודעות לבוא ולמחות על כך.

וזאת בזמן שמנהליהן רצים לאשר את התכנית ומסבירים לכולם כמה היא טובה

וזועקות על העוול שמשרד החינוך עשה להן, ויותר מכך שרוב המנהלים החרדיים לא נלחמים בכך, אלא אפילו חלקם עובדים למען זה בגלל שיקולים צרים של טובות הנאה שיש למוסדות ולהנהלה מכך.

בסמינר החדש בירושלים של הרב ליברמן, הרבה מורות כבר ישבו עם חשבת שכר לראות את הנתונים שיהיו להן בשנת תשע"ז בהתאם להסכם "עוז לתמורה" וכמה מהחזקות בצוות הודיעו על פרישה, בגלל העוולות הנוראיות שיהיו להן. תוספת שעות גדולה וכמעט ללא תוספת במשכורת!! ואחרות שנשארות, זה מחוסר ברירה כי צריך פרנסה אך מתחננות לתיקון עוולות התכנית גם מבחינה כלכלית.

5. ביטול זמן חשוב. הטענה האיוולת של הוגי הרעיון היא שכביכול מטרת התכנית היא למנוע מהמורים עבודה בבית. כלומר תשהו בבית הספר שעות פנויות ואז תכינו בביה"ס את השיעורים ותבדקו כאן מבחנים.

א. אמא יהודיה מעדיפה לעשות עבודות אלו בערב בביתה כשילדיה ישנים, ולא בבי"ס בשעות הצהריים ובזמן זה שילדיה יתגלגלו במעונות.

ב. בבית הספר הריכוז קשה, והוכחה לכך היא שגם כיום מורה שנשארת בבית הספר כשיש לה שעה פנויה, היא אינה מצליחה ומספיקה לעשות את הדברים הנ"ל.

כלומר בכל מקרה, העבודה תישאר למורות לבית. גם ביטול זמן גם אי שהייה עם הילדים וגם המשך עבודה בבית. למה?

יש לציין כי כל התכנית הזו נבנתה רק ע"י יועצים חילוניים, לא היה בה בכלל ייצוג חרדי. ואכן זה ניכר מכל שורה בתכנית שהיא אינה מתאימה בכלל לבית היהודי ולתפקיד האמא היהודיה.

אז איך אפשר שכעת ניתן יד לזה? ונקבל אותה אלינו?

יש לציין כי בשנת תשע"ז אמור בכל מקרה "משרד החינוך" לפתוח את התכנית וליצור בה שינויים. אז מדוע שניכנס אליה כעת כשהיא אינה מתאימה בשום צורה לציבור שלנו? צריך לבדוק אותה מבחוץ, לשנות את שאפשר ואז לבדוק את רמת ההתאמה לציבור שלנו.

הרה"ג ר' מרדכי שטרן מזכיר מועצת

פרשנות חומרנית לדברי תורה בת"ת במודיעין עילית

לכבוד המערכת הע"י

ברצוני להתריע ולזעוק על החומריות הפושה וחודרת בין כותלי בתי החינוך, באופן שלא היה ניתן להעלות על הדעת שנגיע עד לכאן.

התארחתי אצל אחי שיח' בשבת, והנה בנו הפעוט הלומד בת"ת חשוב בשם... נעמד והחל להרצות פרשת השבוע (וניכר היה שמדקלם מילה במילה את דברי המלמד) בזה"ל: "אם בחוקותי תלכו, שתעשו מצוות ותלמדו תורה, אז ה' יברך אותנו בכל, ה' יתן לנו וילה 3 קומות, בקומה העליונה תהיה בריכה, בקומה שניה יהיה דשא לשחק וארון מלא משחקים ובקומה למטה אמבטיה עם כל מיני סוגי טושים ואם לא תעשו מצוות יהיה לכם קללות" ע"כ.

בידעי ומכירי קאמינא, שהמלמד הוא יקר מאד ויר"ש, אך לדאבונינו אלו הן הפירות של הרוח רעה הפושה במחנינו, שמחפשים דרך לגמד ולהקטין את המושגים הגבוהים מתוך חשש להכביד על הילדים...

טרם נחה הרוח החדשה דהיום, לא היה עולה על המלמד פירוש אחר ממה שכתב רש"י הקדוש על פסוק זה, "שתהיו עמלים בתורה". והשרישו אצל הילדים שהחיים הרוחניים הם הכי נעימים והכי טובים, ואין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה, וכל שאר העניינים הם דמיון שווא שאינם מובילים למאומה. לא כן היום שהאטמוספירה מלאת חיידקים רוחניים, ומלמדי התשב"ר הטובים נפגשים עם חבריהם, אלו שבכיסם תעודות הסמכה ממסלתיים, בהכרח שאחד משפיע על השני.

אני חותם את שמי וכתובתי על מכתב

זה כדי שתוכלו לוודא שהסיפור אמת ולא שאני מחפש נגעים וטענות מצוצות מן האצבע

כבוד רב, תושב קרית ספר (השם והכתובת שמור במערכת)

עטיפה "תורנית" לדיסק קלוקל

לכבוד מערכת "קול החינוך" הנכבדים הרבה העירו כבר על הנושא של "זהירות בדרכים" החודר למוסדות החינוך באובססיביות מוגזמת, כנראה שבמאמץ לעשות לנו "חינוך מחדש" מנצלים הגורמים השונים נתיב זה עד תום.

והנה דברים שנתחדשו בזה:

"אגף חינוך חרדי" בעיריית ירושלים, בשיתוף "מטה בטיחות עירונית" ו"הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים", שלחו לאחרונה חוברת ודיסק בשם "בירושלים החיים שווים זה"ב" עם הקדמה מראש העיר ועוד איזה גברת.

בדיסק אנו שומעים סיפור על ילד שהולך ל"מתמידים" מלווה בבחור גדול, ובדרך מתעכב כדי ללמוד מהבחור שמלווה אותו את כל כללי הזהירות בדרכים, כמו אור אדום ותמרורים שונים כל אחד מה משמעותו וכו'. כשהילד הגיע לבית כנסת, גילה שהוא איחר והיה עצוב שלא הספיק להיבחן ע"י הבוחן. ואז נגש הבחור הגדול ואמר לבוחן למה הוא איחר. והבוחן ענה: "ילד שמקפיד על כללי הזה"ב (זהירות בדרכים) אני יבחן אותו למרות שהסתיים הזמן של המתמידים".

כמו"כ מובאים פסוקים מהתורה האמורים לאשר את הוראות המחוקק בנושא הזהירות בדרכים. כמו "המבוגר מלמד את הילד את כללי הזה"ב שצריך לחגור, ולמה? כי בתורה יש ציווי "רק השמר לך ושמור נפשך מאד" ועד כדי כך שאם היה כעת סנהדרין והייתם נוסעים ללא חגורות, הייתם נענשים ע"פ דין תורה".

בלי להתייחס כרגע לעם ארצות' של שירבוב ה"סנהדרין" בנידון, הרי שעצם הסיפור ההזוי הזה, שהופך לחלק

מלימודי הת"ת, משריש בילדים הרכים דפוסי חיים רדודים ושטחיים, ואת הרדידות הזו המעוטרת בברכת ראש העיר, מצפים בפסוק מהתורה, "רק השמר לך ושמור נפשך מאד", ו"שוכחים" את המשכו של הפסוק (דברים ד, ט) "פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך והודעתם לבניך ולבני בניך", אשר הוא היפך ממש מכל מה שאלמנטים אלו, מגישי החוברת, מייצגים.

לא יתכן שבעבור הרצון של משרד החינוך לעשות לנו "חינוך מחדש", נאבד את המוח ונקבל בשתי ידיים את היצירות שלהם, את הערכים האוניברסליים שקיימים כ"עיקר" בחינוך הממלכתי הריק והמרוקן מכל תוכן רוחני ויהודי ואנושי, ונשתיל אותם בחינוך הקדוש שלנו.

האם הנוער הטהור שלנו זקוק לסולם הערכים ותחומי הדעת שלהם? האם החינוך התורני היה עד היום בפגור בכל מה שקשור לסוגיית "ונשמרתם לנפשותיכם", עד שנגה עלינו הנאורות שמרעפים עלינו בורים ועמי ארצות יושבי הקרנות בקפיטריה של משרד החינוך?!

גם המאמץ לגרות את הילדים שישקיעו בתחום זה של "זה"ב" יותר מהראוי, הוא דבר שלילי מאד, כפי שאנו קוראים בסוף החוברת, שתתקיים הגרלה לילדים שישלחו "משוב" ויענו (1) "איזה כללי זה"ב למדת מה'ערכה? (2) באיזה דרגה היית מרותק מה'ערכה' - ציין מאחד עד עשר! (3) כמה פעמים שיחקת במשחק?

אם אנשי הרוח פקידי משרד החינוך החילונים מצאו בארסנל הנבוב והריקני שלהם, איזה ערך שמזכיר להם משהו אנושי כמו זהירות בדרכים, עדיין אל לנו לרקוד וללטף עמם ביחד את הערך הזה ולעטר את הנושא בפסוקים, ובפרט כשזה על חשבון זמן איכותי וכמותי של מוסדות החינוך החרדיים.

אגב, במאמר שהופיע ב"תד" (עש"ק דברים) לרגל השבעה של מרן הגרי"ש

אלישיב צוק"ל, מובאת העדות דלהלן:

"השאלה הייתה אם ניתן להכניס בתלמודי התורה בעיר לימודי 'זהירות בדרכים'. נו, לכאורה הוא מדובר בקיום מצות 'ונשמרתם', ענייני נפשות!

אך מרן רבינו צוק"ל היה נחרץ: בשום פנים ואופן לא. מי שרוצה ללמוד את הנושא יוכל לעשות זאת אחרי שעות הלימודים, אך במסגרת התלמוד תורה אין להכניס נושא לימודים חדש.

מדוע? משום שבתלמוד תורה לא עושים שום "חידושים"! עלינו להישאר עם ה"יין ישן"!

לנו החרדים לדבר ה' נושאי דגל התורה והאמונה, יש 'דרך', ועלינו לשמור על דרכה במשנה 'זהירות', לדעת מה עיקר ומה טפל. מה ראשון במעלה ומה שני. וכיצד להציג בפני צעירי הצאן כל נושא, כדי שלא יהיה על חשבון האיכות של התורה והיהדות עצמה!

בכבוד רב

קורא קבוע תושב ירושלים

עיריה חרדית עומדת לרועץ לחינוך התשב"ר

למערכת "קול החינוך" שלום וברכה! ברצוני להביא לידיעת הקוראים מה שסיפר לי מנהל ת"ת במודיעין עילית, שפסיכולוג מהשרות הפסיכולוגי העירוני (שפ"ע), פנה אליו שישלב את המלמדים בת"ת שלו בתכנית ההשתלמויות של "מכון אחיה" למלמדי תשב"ר (במעמד "מוסדות פטור"), שנערך ע"י העירייה בשיתוף הג'וינט, והדגיש שישנם מלמדים מתתי"ם שונים שכבר נכנסו לתכנית.

חשוב להזכיר, שכל ההשתלמויות הללו הם נגד הוראה מפורשת של מרן הגרי"ש אלישיב צוק"ל שכתב ביום כ"ו סיון תשס"ד במכתבו דברים ברורים וז"ל:

"ועוד יש בשולי המחנה המבקשים לשלוח מלמדים להשתלמויות בחסות משרד החינוך, ומחובתינו

לעת כזאת, להודיע כי כל המשנה יד

על התחנתונה וחלילה לשנות בכי הוא זה מהדרך בו נהגו הת"ת עד כעת".

ובמכתב לכינוס שהתקיים בבית הגה"צ רבי מיכל יהודא ליפקוביץ צוק"ל כתב וז"ל:

"הגני לחזק בזה את מנהלי התתי"ם הניצבים במאבק כנגד קיצוצי תקציב ונסיונות פיתוי לשנות מעמדם של התתי"ם מקדמת דנא ולשלוח מלמדים להשתלמויות וכן לא ייעשה. והגני פונה לנדיבי עם לתמוך ולסייע בידי מוסדות אלו שיוכלו להמשיך בדרך הסלולה לנו בלא שום שינוי וכל המסייעים יתברכו ממקור הברכות" עכ"ל.

לפלא שלאחר כל מה שפורסם על מעללי מכון "אחיה", עדיין משתפים עמם פעולה. ולפלא על פרנסי העיר היודעים את העובדות לאשורן, שעוצמים עיניהם כמי שאינם רואים מה קורה בתתי"ם שבתחומם וד"ל.

בברכה ובצפייה לישועה ממרום שרק היא תוציאנו מאפילה לאורה.

בכבוד רב

קורא ממודיעין עילית

השם והכתובת שמור במערכת

יחס מישני ללימודי קודש

תא קולי: (1) שבוע לקראת פרשת שמיני, הבת שלי לא תדע לספר פרשת השבוע! כי בכל שבוע השיעור בפרשת השבוע הוא ביום רביעי. אך אתמול במקום זה הביאו אשה שבמשך שיעור שלם לימדה אותם על הסכנות שבהכנות לפסח מחומרי הניקוי וכיו"ב.

מעניין שלא עלה על דעתם לבטל למשל, שיעור אנגלית, חשבון או דקדוק, שאותם יש למכביר במשך השבוע, אלא דווקא את אותו שיעור אחד ויחיד בפרשת השבוע שמתקיים פעם אחת בשבוע, אותו דחו בשביל הענין החשוב הזה של הבטיחות בבית.

(2) יש עוד שיעור על זהירות בדרכים והוא באותו יום לאחר השיעור בפרשת השבוע. והמורה בעצמה התלוננה, מדוע

השיעור לפני פסח על הזהירות מחומרי נקיון לא יכול להיות במסגרת השיעור על "זהירות בדרכים"? וכך היה למעשה כנ"ל שתי שיעורי חולין אחד אחרי השני. יש לציין שאמנם שמעתי נימוק שהיו חייבים לחבר שני כיתות ביחד לכן עשו כנ"ל, אבל בכל אופן רואים איזה חשיבות נותנים ללימודי הקודש למרבה הכאב.

(3) בכתה ח' שם כל ההכנות לתכניות של ר"ח אדר ופורים היו על חשבון שיעורי קודש, והמורות עצמם סיפרו שיש כל הזמן דרישות ממשרד החינוך ללמוד בכיתות ח' חומרים השייכים לגיל א' סמינר והם עומדים בלחץ גדול ולכן לא יכולים לוותר על שיעור חשבון. ובכתה ב' המורה נאלצה לקצר בשיעור דינים ועברה לחשבון בתוך שיעור דינים. פשוט לא יאומן מה שקורה לחינוך הקדוש שלנו, המאבד בזה אחר זה את עקרונותיו ויסודותיו.

הבה ונתעורר ונתחזק להקים מחדש את חומות החינוך שנפלו, כאשר המצב הוא שכל הרוחות נושבות מכל מיני כיוונים. בואו ונקומם מחדש את החינוך בדרך ישראל סבא.

מספר הטלפון שלי לבירורים.....

לא כל אתר נופש וטיול

רצוי וראוי!

תא קולי: נקלעתי עם אשתי שתחיל לפארק מסויים שיש שמה מזרקות ואורות המתחלפים לפי קצב של מוזיקה חילונית רועשת. נגשתי לאברך ששהה שם עם ילדיו והערתיו לו על כך והוא הצטדק שהיות ועסוקים במראות של המזרקות והאורות, אז לא שמים לב למוזיקה...

הורים יקרים אנא מכם ראוי לברר טרם שמגיעים למקומות מסוג זה האם אין שמה סרך של קלקול, כי מתי שכבר מגיעים למקום אז פועל "כוחא דהתירא".... ואף כבר נהפכים לחרשים... ומי יודע איזה ארס של עכנאי חודר לילדים הטהורים מהניגונים הטמאים שלהם.

יישר כחכם על הפרסום